

Buugga Daanyeel — Mid Boqol iyo Lixdan

*Muhiimadda Nebinimada ee Aragtidii Ugu Dambaysay ee Daanyeel:
Muujinta Runta ee Maalmaha Ugu Dambeeya*

Jeff Pippenger
2024-03-26

Cutubka tobnaad, Daanyeel waxaa lagu aqoonsaday inuu ka soo sara kacay maalmihii baroorashada isagoo maraya geeddi-socodka saddexda tallaabo leh ee injiilka weligiis ah. Dabadeedna Jibriil wuxuu Daanyeel siiyey taariikhda nebiyadeed ee cutubka kow iyo tobnaad, sidaas awgeedna wuxuu aqoonsanayaa taariikhda iftiinka Webiga weyn ee Xiddeqel.

“Waxaa loo baahan yahay in Erayga Ilaah si aad uga dhaw loo barto. Gaar ahaan, Daanyeel iyo Muujintii waa in loo fiirsadaa si ka badan sidii hore taariikhda shaqadeenna oo dhan. Waxaa laga yaabaa in wax yar ka yaraanayso waxa aynu kaga hadlayno khadadka qaarkood ee ku saabsan xoogga Roomaanka iyo baabtiisnimada, laakiin waa inaynu dareenka u jeedinno waxa nebiyadu iyo rasuulladu ku qoreen waxyiga Ruuxa Ilaah hoostiisa. Ruuxa Quduuska ah ayaa arrimaha sidaas u habeeyey, labadaba bixinta wax sii sheegidda iyo dhacdooyinka lagu sawirayba, si loo baro in wakiilka aadanaha laga ilaaliyo muuqashada, lagu qariyo Masiixa dhexdiisa, oo Rabbiga Ilaaha ah ee samada iyo sharcigiisana kor loo qaado.”

“Akhriya kitaabka Daanyeel. U yeedha, qodobba qodobkiis, taariikhda boqortooyooyinka halkaas lagu matalay. Bal eeg madaxda dawladaha, golayaasha, ciidammada xoogga badan, oo arka sida Ilaah u hawlgashay inuu hoos u dhigo kibirka dadka, oo ammaanta aadanahana ciidda ugu rido. Ilaah oo keliya ayaa lagu muujiyey inuu weyn yahay. Aragtida nebiga dhexdeeda waxaa lagu arkayaa isaga oo tuuraya taliye xoog badan oo dejinaya mid kale. Waxaa loo muujiyey inuu yahay Boqorka koonka, oo ku dhow inuu dhiso boqortooyadiisa weligeed ah—Kan Qadiimiga ah ee Maalmaha, Ilaaha nool, Isha xigmadda oo dhan, Kan xukuma wakhtiga haatan, Kan muujiya mustaqbalka. Akhri oo garo sida uu dadku u liito, sida uu u tabar yar yahay, sida cimrigiisu u gaaban yahay, sida uu u gef badan yahay, sida uu dembiile u yahay, marka uu naftiisa kor ugu qaadayo wax aan jirin.”

“Ruuxa Quduuska ah ayaa inagu hagaya xagga Ilaah xagga Ishacyaah, Ilaaha nool, inuu yahay shayga ugu weyn ee fiiro loo yeesho—xagga Ilaah sida loogu muujiyey Masiixa. ‘Waayo, ilmo baa inoo dhashay, wiilna waa layna siiyey; oo taladana garabkiisay saarnaan doontaa; magiciisana waxaa loogu yeedhi doonaa Yaab, Taliye, Ilaaha xoogga leh, Aabbaha daa’imka ah, Amiirka Nabadda’ [Ishacyaah 9:6].”

“Ifiinkii Daanyeel si toos ah uga helay Ilaah waxaa si gaar ah loo bixiyey maalmahan ugu dambeeya. Riyadii uu ku arkay hareeraha webiyada Ulaay iyo Xiddeqel, kuwaas oo ah webiyada waaweyn ee Shincaar, hadda waxay ku jiraan geeddi-socodkii rumoobiddooda, oo dhammaan dhacdooyinkii hore loo sii sheegayna dhowaan way wada dhici doonaan.”
Manuscript Releases, volume 16, 333, 334.

Ruuxa Quduuska ah ayaa “arrimaha sidaas u habeeyey” marka la bixiyey waxsii sheegista “iyo dhacdooyinka” riyadii ugu dambaysay ee Daanyeel, si cutubka koowaad (toban) uu u metelo waayo-aragnimada dadka Ilaah maalmaha ugu dambeeya, sidaas oo kale cutubka ugu dambeeya (laba iyo toban). Habaynta saddexdaas cutub ee ka kooban iftiinka Webiga Xiddeqel, oo “si gaar ah loo bixiyey maalmahan ugu dambeeya,” ayaa loo qorsheeyey inay xanbaaraan qeexidda saddex-tallaabo leh ee “runta.” Markii kan hore la waafajiyo kan dambe, halka kan dhexe uu metelo caasinnimo, waxa aynu ku haynaa ma aha oo keliya qaab-dhismeedka erayga Cibraaniga ah ee “run,” kaas oo laga sameeyey xarafka koowaad, kan saddex iyo tobnaad, iyo kan ugu dambeeya ee alifbeetada Cibraaniga, laakiin sidoo kale waxa aynu ku aragnaa saxeexa Alfa iyo Oomega.

Daaniyeel cutubkiisa tobnaad wuxuu aqoonsanayaa boqol iyo afartan iyo afarta kun ee garanaya labadaba aragga “chazon” ee laba kun iyo shan boqol iyo labaatan sannadood, iyo aragga “mareh” ee laba kun iyo saddex boqol oo sannadood. Ma aha oo keliya inay fahmayaan labadaas aragtiyood, laakiin sidoo kale waxay leeyihiin waaya-aragnimada xaq ka dhigista rumaysadka oo ay soo saarto aragga dheddigga ah ee sababeed “marah” ee “muuqashada”.

Maskaxda iyo naftaba, sida jidhkaba, waa sharciga Ilaah in xoog lagu helo dadaal. Waa jimicsiga waxa kobciya. Iyadoo waafaqsan sharcigan, Ilaah wuxuu eraygiisa ku diyaariyey hababka korriinka maskaxeed iyo kan ruuxiga ah.

“Kitaabku waxa uu ka kooban yahay mabaadi’da oo dhan oo ay dadku u baahan yihiin inay fahmaan si ay ugu diyaar garoobaan noloshan ama nolosha iman doonta. Oo mabaadi’dan dhammaantood way fahmi karaan dadka oo dhan. Qofna, haddii uu leeyahay ruux ku qaddariya waxbariddeeda, ma akhriyi karo xataa hal tuduc oo Kitaabka ka mid ah isagoon ka helin fikir waxtar leh. Laakiin waxbaridda ugu qiimaha badan ee Kitaabka laguma heli karo daraasad marmar ah ama kala go’an. Hab-dhiskeeda weyn ee runta ah looma soo bandhigin si uu u garto akhriste degdeg badan ama aan taxaddar lahayn. Qaar badan oo ka mid ah khasnadihiisu waxay yaalliin meel aad uga hooseysa oogada sare, waxaana lagu heli karaa oo keliya baadhitaan dadaal badan leh iyo hawl joogto ah. Runta ka qayb qaadata samaynta guud ahaan weyn waa in la baadhaa oo la soo ururiyaa, ‘halkan wax yar, halkaanna wax yar.’
Ishacyaah 28:10.”

“Marka sidaas loo baadho oo la isu geeyo, waxaa la ogaan doonaa inay si kaamil ah isugu habboon yihiin. Injiil kasta waa kaabid kuwa kale, wax sii sheegid kastana waa fasiraadda mid kale, run kastana waa kobcinta run kale. Astaamaha nidaamkii Yuhuudda waxaa caddaynaya injiilka. Mabda’ kasta oo ku jira ereyga Ilaah wuxuu leeyahay meeshiisa, xaqiiq kastana waxay leedahay xiriirkeeda. Dhismahaas oo dhammaystiranna, xagga qorshihiisa iyo fulintiisaba, wuxuu marag ka yahay Qoraagiisa. Dhisme caynkaas ahna ma jiro maskax aan ahayn tan Aan Xadka Lahayn oo hindisi karta ama samayn karta.

Marka la baadhayo qaybaha kala duwan oo la dersayo xiriirkooda, awoodaha ugu sarreeya ee maskaxda aadanaha waxaa loogu yeedhaa hawl gal aad u xooggan. Qofna ma geli karo daraasad noocaas ah isaga oo aan kobcin awoodda maskaxeed.

“Qiimaha maskaxeed ee barashada Kitaabka Quduuska ahi kuma koobna oo keliya baadhitaanka runta iyo isu-geynteeda. Waxa kale oo uu ku jiraa dadaalka loo baahan yahay si

loo fahmo mawduucyada la soo bandhigay. Maskaxda ku mashquulsan oo keliya arrimaha caadiga ah waxay noqotaa mid gaabisa oo tabar-darraysa. Haddii aan marna loo hawlgelin inay garato xaqiiqooyin waaweyn oo fogaan dheer leh, muddo ka dib waxay luminaysaa awooddii koritaanka. Ilaalinta ka hortagga liitaankan iyo dhiirrigelinta horumarka, wax kale ma lahan oo la barbar dhigi karo barashada Erayga Ilaah. Sida hab lagu tababaro garaadka, Kitaabku wuu ka waxtar badan yahay buug kasta oo kale, ama xataa dhammaan buugaagta kale oo la isu geeyo. Weynaanta mawduucyadiisa, fudaydka sharafaysan ee hadalladiisa, iyo quruxda sawirradiisa hadal waxay dhaqaajiyaan oo kor u qaadaan fikirrada si aan wax kale yeeli karin. Ma jiro daraasad kale oo siin karta maskaxda awood intaas le'eg sida dadaalka lagu doonayo in lagu garto xaqiiqooyinka waaweyn ee waxyiga. Maskaxda sidaas lagu gaadhsiiyo xidhiidhka fikradaha Kan aan xad lahayn wax aanay ahayn ma leh inay fido oo xoogaysato.”

“Xataa ka sii weyn ayaa ah xoogga Kitaabka Quduuska ah ku leeyahay horumarinta dabeecadda ruuxiga ah. Aadanaha, oo loo abuuray wehelnimada Ilaah, wuxuu keliya wehelnimadaas ka heli karaa noloshiisa dhabta ah iyo kobociisa. Isagoo loo abuuray inuu Ilaah ka helo farxaddiisa ugu sarraysa, wax kale kuma heli karo waxa dejiya damaca qalbiga, kana dhergiya gaajada iyo harraadda nafta. Kii ruux daacad ah oo wax la bari karo ku daraaseeya ereyga Ilaah, isaga oo doonaya inuu fahmo runtiisa, waxaa lala soo xiriirin doonaa Qoraagiisa; oo, doorashadiisa mooyaane, xuduud ma leh suurtagalnimada kobociisa.”

“Qaabkeeda kala duwan ee baaxadda leh iyo mawduucyadeeda faraha badanba, Kitaabku wuxuu leeyahay wax maskax kasta xiise geliya oo qalbi kasta taabta. Bogaggiisa waxaa laga helaa taariikh-dii ugu qaddiimsanayd; taariikh-nololeedkii ugu runta badnaa ee nolosha u eg; mabaadi’da dowladnimo ee lagu hago dawladda, laguna nidaamiyo reerka—mabaadi’ aan xigmadda aadanuhu weligeed la sinnayn. Waxa ku jira falsafaddii ugu qotada dheerayd, maansadii ugu macaanayd uguna sarreysay, tan ugu qiira badnayd uguna murugada badnayd. Qoraallada Kitaabku qiime ahaan aad iyo aad bay uga sarreeyaan wax-soo-saarka qoraa kasta oo bini’aadan ah, xataa marka sidan loo eego; hase yeeshee, baaxad aan dhammaad lahayn oo ka sii weyn, qiime aan dhammaad lahayn oo ka sii sarreeya, ayay leeyihiin marka loo eego xidhiidhkooda fikradda dhexe ee weyn. Marka lagu eego iftiinka fikraddan, mawduuc kastaa wuxuu yeelanayaa macne cusub. Runaha sida ugu fudud loo sheegay waxaa ku duugan mabaadi’ u sarreeya sida samada oo kale, oo koobaya weligeednimada.”

“Mawduuca udub-dhexaadka u ah Kitaabka Quduuska ah, mawduuca ay kuwa kale oo dhan ee ku jira buugga oo dhami ku urursan yihiin, waa qorshaha furashada, oo ah dib-u-soo-celinta nafta aadanaha ee ekaanshaha Ilaah. Laga bilaabo tilmaantii ugu horraysay ee rajada ee ku jirtay xukunkii Ceeden lagu dhawaaqay ilaa ballanqaadkii ugu dambeeyey ee ammaanta badnaa ee Muujintii, ‘Waxay arki doonaan wejigiisa; oo magiciisuna wuxuu ku qornaan doonaa fooddooda’ (Muujintii 22:4), dulucda buug kasta iyo tuduc kasta oo Kitaabka Quduuska ah waa daahfuridda mawduucan yaabka leh,—kor-u-qaadista aadanaha,—taas oo ah xoogga Ilaah, ‘kan ina siiya guusha Rabbigeenna Ciise Masiix dhexdiisa.’ 1 Korintos 15:57.” Education, 123–125.

Qoraalka hadda la soo xigtay waxaa lagu caddeeyey in Kitaabka Quduuska ahi, marka laga eego dariiq kasta oo suugaaneed, uu aad uga sarreeyo wax-soo-saar kasta oo bini’aadam sameeyo.

Walaashii White waxay tidhi, “Bogaggiisa waxaa laga helaa taariikhda ugu facaweyn; taariikh-nololeedda ugu runta badan nolosha; mabaadi’da dowladnimo ee lagu hago dawladda iyo kuwa lagu habeeyo qoyska—mabaadi’ aan xigmadda aadanuhu weligeed la sinnayn. Waxa ku jira falsafadda ugu qotada dheer, gabayada ugu macaan uguna sarreeya, kuwa ugu xamaasadda badan uguna murugada badan,” iyo in “qaab-dhismeed caynkaas ah uusan jirin maskax aan ahayn tan Kan Aan Xadka Lahayn oo hindisi karta ama samayn karta.”

Dhammaan xeerarka la aqoonsan yahay ee aadannimada kuwaas oo qeexa xeerarka bixiya qaab-dhismeedka suugaanta waxaa ka sarreeya Kitaabka Quduuska ah. Mabaadi’da lagu soo bandhigo jaamacadaha aadannimada, kuwaas oo kala saara suugaanta caadiga ah ama tan ka liidata, ilaa ay ka gaadhaan farshaxannada ugu sarreeya ee suugaanta aadanaha, dhammaantood waxaa ka sarreeya Kitaabka Quduuska ah. Iyadoo taas maskaxda lagu hayo, waxaa mudan in la garto in heerka ugu sarreeya, gunaanadka weyn ee markhaatifurka nebinnimo ee Kitaabka Quduuska ah oo dhan, lagu matalay araggii ugu dambeeyey ee Daanyeel. Waa dhagaxii taajka ee markhaatifurka nebinnimada, mana jiro heer-gunaanad ku jira suugaanta aadanaha oo u soo dhowaada markhaatifurka Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad, oo ka bilaabma aayadda koowaad kuna sii socda ilaa cutubka laba iyo tobnaad aayadda afraad.

Buugga Muujintii, dhammaan buugaagta Kitaabka Quduuska ahi way ku kulmaan oo ku dhammaadaan, oo muujinta gudaheedana isla xariiqyadii waxsii sheegidda ayaa dib loo qaadaa sida ku qoran buugga Daanyeel; hase yeeshee marka loo eego xiriirkooda isu-dhaxeeya, buugga Daanyeel waa xusiddii ugu horraysay, Muujintuna waa tii ugu dambaysay. Wax walba waxay ku jiraan xusiddii ugu horraysay, wax walbana waxay ku jiraan buugga Daanyeel, waxaana gunaanadka sare ee buugga ah aragtidiisii lagu bixiyey Webiga Xiddeqel. Gunaanadka sare ee dhacdooyinka lagu metelay aragtidaas wuxuu ka bilaabmaa aayadda afartanaad, wuxuuna sii socdaa ilaa buugga lagu shaabadeeyo aayadda afraad ee cutubka laba iyo tobnaad. Aayadahaasu waxay metelaan dhammaadka weyn ee run kasta oo waxsii sheegid ah oo abid ay ku hadleen ama qoreen ragii quduuska ahaa ee hore, oo ay ku jirto Sister White.

Waxa gunaanadkaas keenaya cutubka kow iyo tobnaad waa taariikho ku dhex jira cutubkaas oo marag u noqda fahamka saxda ah ee lixda aayadood ee ugu dambeeya cutubka kow iyo tobnaad, halkaas oo cadowga saddex-geesoodka ah ee masduulaagga, bahalka, iyo nebiga beenta ah ay hadda dunida u hoggaaminayaan dhammaadka waqtiga imtixaanka aadanaha. Sister White si toos ah ayay u aqoonsataa mabda’gan gudaha ah.

“Waqti aynu lumin lahayn ma jiro. Wakhtiyo dhib badan ayaa ina hor yaal. Dunidu waxay kacsan tahay ruuxa dagaalka. Dhawaan ayay dhacdooyinka dhibaatada ee lagu sheegay waxsii sheegyada rumoobi doonaan. Waxsii sheegidda ku qoran cutubka kow iyo tobnaad ee Daanyeel waxay ku dhowdahay inay gaadho rumoobiddeeda buuxda. Taariikh badan oo hore u dhacday iyadoo lagu rumoobayo waxsii sheegiddan ayaa mar kale soo noqon doonta. Aayadda soddonaad waxa lagu sheegay quwad ‘murugoon doonta, oo dib u noqon doonta, oo ka cadhoon doonta axdiga quduuska ah; sidaasay yeeli doontaa; xataa dib bay u noqon doontaa, oo waxay la heshiin doontaa kuwa axdiga quduuska ah ka taga. Oo ciidan baa dhiniciisa istaagi doona, oo waxay nijaasayn doonaan meesha quduuska ah ee xoogga, oo waxay qaadi doonaan

allabariga joogtada ah, oo waxay dhigi doonaan karaahiyada baabba'a keenta. Oo kuwa axdiga si shar leh ugu xadgudba wuxuu ku kharribi doonaa sasabashooyin; laakiinse dadka Ilaahooda yaqaan way xoog badnaan doonaan, oo camallo waaweyn bay samayn doonaan. Oo kuwa dadka ka dhex garashada leh kuwo badan bay wax bari doonaan; hase yeeshee seef bay ku dhici doonaan, iyo olol, iyo maxaabiisnimo, iyo dhac, maalmo badan. Haddaba markay dhacaan, waxaa lagu caawin doonaa gargaar yar; laakiinse kuwo badan baa sasabashooyin kula biiri doona. Oo qaar ka mid ah kuwa garashada leh way dhici doonaan, si loo tijaabiyo, oo loo daahiro, oo loo caddeeyo ilaa wakhtiga ugu dambaysta; maxaa yeelay weli waxaa jira wakhti loo qoondeeyey. Oo boqorkuna wuxuu yeeli doonaa siduu doonayo; oo isagaa is-weynayn doona, oo isagaa iska sarraysiin doona ilaah kasta ka sarreeya, oo waxyaalo yaab leh buu ka sheegi doonaa Ilaaha ilaahyada ka gees ah, oo wuu liibaani doonaa ilaa cadhadu dhammaato; waayo wixii la goostay way dhici doonaan.' Daanyeel 11:30-36."

"Muuqaallo la mid ah kuwa ereyadan lagu tilmaamay ayaa dhici doona. Waxaannu aragnaa caddayn muujinaysa in Shaydaan si degdeg ah u hananayo xukunka maanka dadka aan cabsida Ilaah hortooda ku hayn. Dhammaan ha akhriyeen oo ha gartaan waxsii sheegyada buuggan, waayo hadda waxa aynu gelaynaa wakhtigii dhibaatada ee laga hadlay:"

"Oo wakhtigaas Miikaa'iil ayaa istaagi doona, amiirka weyn ee u taagan carruurta dadkaaga; waxaana jiri doona wakhti dhib ah oo aan la arag tan iyo intii quruun jirtay ilaa wakhtigaas oo kale; oo wakhtigaas dadkaaga waa la samatabbixin doonaa, mid kasta oo laga helo inuu ku qoran yahay kitaabka. Oo qaar badan oo ka mid ah kuwa ku hurda boodhka dhulka ayaa toosi doona, qaar nolosha weligeed ah, qaarna ceeb iyo quudhsasho weligeed ah. Oo kuwa caqliga leh waxay u iftiimi doonaan sida dhalaalka cirka; oo kuwa ku badan xaqnimada u soo celiya sida xiddigaha weligood iyo weligood. Laakiinse adigu, Daanyeelow, erayada xidh, oo kitaabka shaabadee ilaa wakhtiga dhammaadka; qaar badan ayaa hore iyo dib u ordi doona, oo aqoontuna way sii kordhi doontaa.' Daanyeel 12:1-4." Manuscript Releases, lambarka 13, 394.

Qoraalkan dhexdiisa Walaasha White marka hore waxay tixraacaysaa Daniel cutubka kow iyo tobnaad, dabadeedna waxay caddaynaysaa mabda'a ah "in taariikh badan oo dhacday iyadoo lagu fulinayo waxsii sheegyadan dib loo soo celin doono." Markaas ayay si toos ah u soo xiganaysaa aayadaha soddonaad ilaa lix iyo soddonaad, waxayna raacinaysaa hadalka ah, "muuqaallo la mid ah kuwa ereyadan lagu tilmaamay ayaa dhici doona." Ka dib markay tilmaantay aayadaha soddonaad ilaa lix iyo soddonaad, oo ay sheegtay in muuqaallo la mid ah aayadahaas ay dhici doonaan, ayay markaas tilmaamaysaa xidhitaanka wakhtiga imtixaanka, marka Miikaa'iil istaago aayadda koowaad ee cutubka laba iyo tobnaad. Markay sidaas samaynayso, waxay gooni uga saaraysaa toddobadaas aayadood, waxayna ku meelaynaysaa taariikhda isla markiiba ka horraysa Miikaa'iil istaagistiisa.

In ka badan hal mar ayaannu ka hadalnay taariikhda aayadaha soddonaad ilaa lix iyo soddonaad, iyo sida ay ula siman yihiin aayadaha afartanaad ilaa shan iyo afartanaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad, oo hadda waxaannu bilaabi doonaa inaan tixgelinno xilliyo kale oo taariikhda waxsii sheegidda ah oo ku jira cutubka kow iyo tobnaad, kuwaas oo lagu soo celiyey lixdaas aayadood ee ugu dambaysa. Hase yeeshee, ka hor intaan sidaan yeelin, waxaannu mar kale soo bandhigi doonaa soo koobid gaaban oo ku saabsan isbarbardhigga aayadaha soddonaad ilaa lix iyo

soddonaad iyo aayadaha afartanaad ilaa shan iyo afartanaad.

Aayadda soddonaad waxay calaamad u tahay kala-guurka ka imanaya Roomaankii heellanaanta ilaahyada badan lahaa una gudbaya Roomaankii baadariga. Taariikhdaas kala-guurka ah waxaa looga hadlay qaybo nebiyadeed oo kala duwan oo tilmaamaya taariikho sida sannadaha 330, 508, 533, iyo 538. Waxaa jira calaamado kale oo nebiyadeed oo ku jira kala-guurka ka imanaya boqortooyadii afraad una gudbaya boqortooyadii shanaad ee nebiyada Kitaabka Quduuska ah, hase yeeshee aayadda soddon iyo kow, Roomaankii heellanaanta ilaahyada badan lahaa wuxuu u istaagaa baadaranimada, sida uu u metelayey Clovis sannadkii 496. Awoodihii heellanaanta ilaahyada badan lahaa ee markii hore aayadda uu Clovis ku metelayey waxay gutaan hawsha ka saaridda iska-caabbinta kasta oo jaahilnimo ah (tan joogtada ah) ee ka dhanka ahayd koritaanka baadaranimada marka la gaaro sannadka 508. Dagaalladii waagaas waxay baabba' ku keenaan Magaalada Rooma inta lagu jiro taariikhdaas, sida uu u metelo "macbudka xoogga", waxaana sannadka 538 awoodaha heellanaanta ilaahyada badan lihi baadaranimada saaraan carshiga dhulka, dabadeedna iyadu waxay ansixisaa sharci Axadeed Golaha Orleans.

Aayadaha soddon iyo labataan ilaa soddon iyo lix waxay tilmaamayaan dagaalkii dhiigmiiratada ahaa ee baadaranimadu markaas ku qaaday kuwa aaminka ah ee Ilaah intii lagu jiray kun iyo laba boqol iyo lixdanka sannadood ee Qarniyadii Mugdiga. Ugu dambayntiina baadaranimadu waxay gaadhaa dhammaadkeeda aayadda soddon iyo lix. Aayadda afartan, Reagan wuxuu sameeyey isbahaysi qarsoodi ah oo uu la galay kan Masiixa ka gees ah, taasoo calaamad u ah goortii iska-caabbintii Protestantism-ka laga qaaday, sida uu u matalayey sannadkii 508. Ballanqaadkii Reagan ee dhinaca maaliyadda iyo awoodda millatari waxaa hore loogu sii tusaaleeyey "cududaha" u kacaya baadaranimada sannadkii 496. Burburinta meesha quduuska ah ee xoogga Roomaankii jaahiliga ahaa, oo uu matalayo magaalada Rooma, waxay tusaale u tahay burburinta Dastuurka Maraykanka ee sharciga Axadda ee dhowaan imanaya, waayo Dastuurku waa meesha quduuska ah ee xoogga u ah Maraykanka. Sharciga Axadda baadaranimada ayaa mar kale la saari doonaa carshiga dhulka, sida uu u matalayo sannadkii 538.

Markaas ayaa bilaaban doonta muddadii ugu dambaysay ee silcintii dilka badnayd ee baabannimada, oo lagu soo kicin doono kuwa Ilaah daacadda u ah, sida ay u dhacday Xilligii Mugdiga laga soo bilaabo 538 ilaa 1798. Tani waxay horseedi doontaa xidhitaanka wakhtiga tijaabada aadanaha, marka Miikaa'iil istaago, sida uu matalo 1798, markaas oo baabannimadii, oo laba iyo lixdan iyo kun sano ku liibaannaysay, ay la kulantay cadhadii nabarkii dhimashada keenay.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

"Mar aan ku sugnaa Magaalada New York, ayaan xilligii habeenka loogu yeedhay inaan arko dhismayaal dabaqba dabaq uga koraya xagga samada. Dhismayaashaas waxaa lagu dammaanad qaaday inay dabka ka adkaysanayaan, waxaana loo dhisay in lagu maamuuso milkiilayaashooda iyo kuwii dhisay. Sii sarreeya oo weli ka sii sarreeya ayay dhismayaashaas u kacayeen, waxaana lagu isticmaalay qalabka ugu qaalisan. Kuwii ay dhismayaashaas lahaayeen isma ay weydiinayn: 'Sidee baynu ugu wanaagsan ugu ammaani karnaa Ilaah?' Rabbigu kuma jirin fikirradooda.

Waxaan ku fikiray: “Haah, bal kuwii sidan hantidooda u gelinaya inay jidkooda u arki lahaayeen sida Ilaah u arko! Waxay isa saarayaan dhismayaal aad u weyn oo qurux badan, laakiin qorshayntooda iyo hindisahoodu sidee bay nacasnimo ugu yihiin indhaha Taliyaha koonka oo dhan. Iyagu kuma dadaalayaan iyagoo adeegsanaya xoogagga oo dhan ee qalbiga iyo maskaxda inay Ilaah ammaanaan. Waxay indhaha ka lunteen arrintan, oo ah waajibka ugu horreeya ee binu-aadmiga.”

“Markii dhismayaashan dhaadheer la taagayay, milkiilayaashoodu waxay ku farxeen kibir hammi leh, iyagoo haysta maal ay ugu adeegsan karaan raalligelinta nafta iyo kicinta masayrka deriskooda. Lacagtaas inteeda badan ee ay sidaas ku maalgeliyeen waxaa lagu helay baad iyo dulmi, iyada oo masaakiinta la cadaadiyey oo la gumeeyey. Waxay illoobeen in samada lagu hayo xisaabta macaamil ganacsi kasta; heshiis kasta oo aan caddaalad ahayn, fal kasta oo khiyaano leh, halkaas waa lagu diiwaangeliyaa. Wakhtigu waa imanayaa marka khiyaanadooda iyo isla weynidooda ay dadku gaadhi doonaan heer uusan Rabbigu u oggolaan doonin inay dhaafaan, markaasay ogaan doonaan in dulqaadka Yehowah uu leeyahay xad.”

“Muuqaalka xigay ee hortayda ka dhacay wuxuu ahaa digniin dab ah. Dadku waxay eegeen dhismayaal dhaadheer oo loo haystay inay dabka ka badbaadsan yihiin, waxayna yidhaahdeen: ‘Kuwani gebi ahaanba waa ammaan.’ Laakiin dhismayaashaas waa ay gubteen sidii iyagoo daamur laga sameeyey. Matoorradii dab-demiska waxba ma ay qaban karin si ay u joojiyaan baabba’a. Dab-demiyayaashiina ma ay awoodin inay matoorrada shaqaysiiyaan.”

“Waxaa lay faray in marka wakhtiga Rabbigu yimaado, haddii aan wax isbeddel ahi ka dhicin qalbiyada dadka kibirka badan oo damaca leh, dadku ay ogaan doonaan in gacantii xoogga u lahayd badbaadintu ay sidoo kale xoog u yeelan doonto baabba’in. Awood dunyawii ahi ma joojin karto gacanta Ilaah. Ma jiro wax qalab ah oo loo adeegsan karo dhisidda dhismayaal kuwaas oo ka ilaalin doona baabba’ marka wakhtiga Ilaah ee la doortay yimaado si uu ciqaab ugu soo dejiyo dadka sababta ah dayaca ay ka sameeyeen sharcigiisa iyo damacooda nafsaddooda ah.

Xitaa dad badan ma aha, xataa kuwa ka mid ah barbaariyayaasha iyo ragga dawladnimada, oo fahamsan sababaha salka u ah xaaladda hadda jirta ee bulshada. Kuwa haya xakamaha dawladna ma awoodaan inay xalliyaan dhibaataada musuqmaasuqa akhlaaqda, saboolnimada, baahatooyada, iyo dambiyada sii kordhaya. Waxay si aan micne lahayn ugu halgamayaan inay hawlaha ganacsiga ku saleeyaan aasaas ka sii ammaan badan. Haddii dadku dhegaysi dheeraad ah siin lahaayeen waxbaridda Erayga Ilaah, waxay heli lahaayeen xal u ah dhibaatooyinka iyaga wareeriya.

Qorniinku waxay tilmaamayaan xaaladda dunida wax yar ka hor imaanshaha labaad ee Masiixa. Kuwa dadka ah ee tuugnimo iyo baad ku urursanaya maal badan, waxaa laga qoray: “Maal ayaad isu urursateen maalmaha ugu dambeeya. Bal eega, mushaharkii shaqaalihii beerihiinna goostay oo aad khiyaano ku haysateen ayaa qaylinaya; qaylada kuwii goostayna waxay gaadhay dhegaha Rabbiga Saba’oodh. Idinku dhulka raaxo ayaad ku nooleydeen oo ku raaxaysateen; qalbiyadiinnana waad naaxiseen sidii maalinta gowraca. Kan xaqa ah waad xukunteen oo disheen; isaguna idinma hor joogsado.” Yacquub 5:3–6.

“Laakiin yaa akhriya digniinaha ay bixiyaan calaamadaha waayaha ee si degdeg ah u rumoobaya? Saamayn noocee ah bay ku yeeshaan kuwa dunida ku mashquulsan? Isbeddel noocee ah ayaa laga arkaa hab-dhaqankooda? Wax ka badan lagama arko sidii looga arkay hab-dhaqankii dadkii deggenaa dunidii Nuux waqtigeedii. Iyagoo ku milmay ganacsiga iyo raaxada dunida, kuwii daadka ka horreeyey ‘ma ay ogaan ilaa Daadkii yimid oo wada qaaday.’ Matayos 24:39. Waxay haysteen digniino samada laga soo diray, laakiin way diideen inay dhegaystaan. Maantana dunidu, iyadoo gebi ahaanba aan dan ka lahayn codka digniinta Ilaah, waxay ku degdegaysaa halaag weligeed ah.”

“Dunidu waxa kiciyey ruuxa dagaalka. Wax sii sheegidda cutubka kow iyo tobnaad ee Daanyeel waxay ku dhowdahay inay gaadho dhammaystirkeeda buuxa. Dhawaan ayay dhici doonaan muuqaalada dhibaataada ee lagu sheegay wax sii sheegyada.” Testimonies, volume 9, 12–14.